

Norma nr. 24/2020 privind utilizarea activului personal al participantului la un fond de pensii ocupaționale

În vigoare de la 09 aprilie 2020

Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 299 din 09 aprilie 2020.

În temeiul prevederilor art. 86 alin. (2) și (3) și ale cap. IX din Legea nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale,

în baza prevederilor art. 2 alin. (1) lit. c), art. 3 alin. (1) lit. b), art. 5 lit. c), art. 6 alin. (1) și (2) și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din ședința din data de 1 aprilie 2020,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezenta normă reglementează modul în care este utilizat activul personal al participantului la un fond de pensii ocupaționale.

(2) Prezenta normă se aplică de către administratorii de fonduri de pensii ocupaționale participanților/moștenitorilor care se încadrează în prevederile art. 109 alin. (2) lit. c) și alin.

(3) din Legea nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale, denumită în continuare Lege, celor care beneficiază de pensie de invaliditate în condițiile Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Legea pensiilor publice, și celor care beneficiază de o pensie similară stabilită în baza legilor care reglementează acordarea pensiei în cazul unor categorii profesionale, după caz.

Art. 2. - Până la intrarea în vigoare a legislației privind organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor private, în situațiile prevăzute la art. 109 alin. (2) și (3) din Lege, participantul sau moștenitorul, după caz, primește suma convenită ca plată unică sau plăți eșalonate, la cerere.

Art. 3. - Termenii și expresiile utilizați/utilizate în prezenta normă au semnificațiile prevăzute la art. 3 alin. (1) din Lege, precum și următoarele semnificații:

a) ocrotitorul legal - persoana care exercită drepturile și obligațiile părintești față de minor, respectiv părinții, părintele supraviețuitor, tutorele sau altă persoană care exercită aceste drepturi și obligații potrivit legii;

b) plată eșalonată - suma plătită de către administrator participantului/beneficiarului reprezentând rate lunare egale cu o valoare de minimum 500 lei, cu excepția ultimei rate care va fi o rată reziduală, din care se scad deducerile legale și comisioanele bancare pentru efectuarea viramentelor sau taxelor poștale, după caz, pe o perioadă de maximum 5 ani;

c) rată reziduală - ultima rată, respectiv suma plătită de către administrator participantului/beneficiarului potrivit graficului de plăți.

CAPITOLUL II

Utilizarea activului personal al participantului

SECȚIUNEA 1

Utilizarea activului personal al participantului care a împlinit vârsta standard de pensionare

Art. 4. - Participantul care se încadrează în prevederile art. 109 alin. (2) lit. c) din Lege are dreptul să opteze pentru:

a) primirea contravalorii activului personal, ca plată unică, sau plăți eșalonate în rate pe o durată de maximum 5 ani, la cerere;

b) continuarea plății contribuțiilor, în cazul în care acesta continuă să desfășoare o activitate în sensul prevederilor art. 79 alin. (1) și (2) din Lege.

Art. 5. - (1) Pentru a primi contravaloarea activului personal în condițiile art. 4 lit. a), participantul transmite administratorului fondului de pensii ocupaționale următoarele documente:

a) cererea scrisă prin care solicită plata drepturilor convenite, în original;

b) decizia administrativă privind acordarea pensiei pentru limită de vârstă sau a unei categorii similare de pensie, în copie;

c) actul de identitate, valabil la data depunerii cererii, în copie;

d) extrasul de cont sau un document similar care certifică codul IBAN și titularul, în cazul în care optează pentru plata prin virament în cont bancar.

(2) Cererea scrisă prin care se solicită plata drepturilor convenite conține opțiunea pentru una dintre variantele de plată a activului personal conform art. 4 lit. a), precum și modalitatea de efectuare a plății sumelor convenite, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (1), cu specificarea tuturor informațiilor necesare efectuării plății.

Art. 6. - Participantul care a optat pentru continuarea plății contribuțiilor, conform art. 4 lit. b), are dreptul să solicite oricând contravaloarea activului personal net, în baza unei cereri de plată.

Art. 7. - (1) Plata sumei reprezentând contravaloarea activului personal al participantului se efectuează prin virament în cont bancar sau prin mandat poștal.

(2) Plata sumei unice se realizează în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii documentației prevăzute la art. 5 alin. (1).

(3) Plățile eșalonate se realizează conform unui grafic stabilit de către administratorul fondului de pensii ocupaționale, comunicat participantului.

(4) În situația în care documentele depuse sunt incomplete, ilizibile sau se constată depunerea acestora într-o formă necorespunzătoare, precum și lipsa unor documente, administratorul solicită completarea sau înlocuirea acestora, după caz.

(5) Orice solicitare de informații suplimentare sau de modificare a documentelor prezentate inițial întrerupe termenul prevăzut la alin. (2), un nou termen începând să curgă de la data depunerii respectivelor informații sau modificări.

(6) Suma convenită participantului ca plată unică și care urmează a fi transferată din contul de operațiuni în contul DIP pentru plată unică se calculează având la bază ultima valoare unitară a activului net, calculată și raportată de administrator și depozitar pentru ziua lucrătoare precedentă celei în care se face transferul, iar din suma care urmează a fi plătită din contul DIP pentru plată unică se scad deducerile legale și comisioanele bancare pentru efectuarea viramentelor sau taxele poștale, după caz.

(7) Anularea unităților de fond aferente plății contravalorii activului personal al participantului se efectuează în aceeași zi cu plata sumei prevăzute la alin. (6), din contul operațional în contul DIP pentru plată unică al fondului de pensii ocupaționale, plata din contul DIP către participant realizându-se cel mai târziu în ziua lucrătoare următoare.

(8) Administratorul are obligația să plătească participantului valoarea cea mai mare dintre valoarea activului personal calculat în conformitate cu prevederile alin. (6) și valoarea rezultată din aplicarea garanțiilor prevăzute în prospect.

(9) Suma convenită participantului ca plată eșalonată și care urmează a fi transferată din contul de operațiuni în contul DIP pentru plăți eșalonate se calculează având la bază ultima valoare unitară a activului net, calculată și raportată de administrator și depozitar pentru ziua lucrătoare precedentă celei în care se face transferul, iar din sumele care urmează a fi plătite din contul DIP pentru plăți eșalonate se scad deducerile legale și comisioanele bancare pentru efectuarea viramentelor sau taxelor poștale, după caz.

(10) Anularea unităților de fond aferente transferului contravalorii activului personal al participantului se efectuează în aceeași zi cu transferul sumei prevăzute la alin. (9) din contul operațional în contul DIP pentru plăți eșalonate al fondului de pensii ocupaționale, plata din contul DIP pentru plăți eșalonate către participant realizându-se conform graficului stabilit de către administratorul fondului.

(11) Administratorul are obligația să transfere suma convenită participantului aflat în plată eșalonată în contul DIP pentru plăți eșalonate, la valoarea cea mai mare dintre valoarea activului personal calculat în conformitate cu prevederile alin. (9) și valoarea rezultată din aplicarea garanțiilor prevăzute în prospect.

SECȚIUNEA a 2-a

Utilizarea activului personal al participantului în caz de invaliditate

Art. 8. - (1) Participantul care beneficiază de pensie de invaliditate de gradul I sau de gradul II pentru invaliditate care afectează ireversibil capacitatea de muncă, în condițiile Legii pensiilor publice, respectiv de o categorie similară de pensie stabilită în baza legilor care reglementează acordarea pensiei în cazul unor categorii profesionale, după caz, are dreptul să primească contravaloarea activului personal net, ca plată unică, sau plăți eșalonate în rate pe o durată de maximum 5 ani, la cerere.

(2) În cazul invalidității de gradul III, participantul are dreptul să opteze, după caz, pentru:

- a) suspendarea plății contribuțiilor;
- b) continuarea plății contribuțiilor.

(3) Participantul aflat în situația prevăzută la alin. (2) lit. a) își păstrează drepturile pe toată perioada de suspendare a plății contribuțiilor la fondul de pensii ocupaționale.

Art. 9. - (1) Pentru a primi contravaloarea activului personal în condițiile art. 8 alin. (1), participantul transmite administratorului fondului de pensii ocupaționale următoarele documente:

- a) cererea scrisă prin care solicită plata drepturilor convenite, în original;
- b) decizia administrativă valabilă privind acordarea/recalcularea/revizuirea pensiei de invaliditate, după caz, în copie legalizată;
- c) decizia medicală privind capacitatea de muncă, conform Legii pensiilor publice sau legilor care reglementează pensiile altor sisteme, după caz, în copie legalizată;
- d) actul de identitate, valabil la data depunerii cererii, în copie;
- e) certificatul de încadrare în grad de handicap grav sau accentuat, eliberat de comisiile teritoriale de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, în copie legalizată, sau o declarație pe propria răspundere privind faptul că nu deține acest certificat, în original;
- f) extrasul de cont sau un document similar care certifică codul IBAN și titularul, în cazul în care optează pentru plata prin virament în cont bancar.

(2) Cererea scrisă prin care se solicită plata drepturilor convenite conține opțiunea pentru una dintre variantele de plată a activului personal conform art. 8 alin. (1), precum și modalitatea de efectuare a plății sumelor convenite, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1), cu specificarea tuturor informațiilor necesare efectuării plății.

Art. 10. - (1) Plata sumei reprezentând contravaloarea activului personal al participantului se efectuează prin virament în cont bancar sau prin mandat poștal.

(2) Plata sumei unice se realizează în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii documentației prevăzute la art. 9 alin. (1).

(3) Plățile eșalonate se realizează conform unui grafic stabilit de către administratorul fondului de pensii ocupaționale, comunicat participantului.

(4) În situația în care documentele depuse sunt incomplete, ilizibile sau se constată depunerea acestora într-o formă necorespunzătoare, precum și lipsa unor documente, administratorul solicită completarea sau înlocuirea acestora, după caz.

(5) Orice solicitare de informații suplimentare sau de modificare a documentelor prezentate inițial întrerupe termenul prevăzut la alin. (2), un nou termen începând să curgă de la data depunerii respectivelor informații sau modificări.

(6) Suma convenită participantului ca plată unică și care urmează a fi transferată din contul de operațiuni în contul DIP pentru plată unică se calculează având la bază ultima valoare unitară a activului net, calculată și raportată de administrator și depozitar pentru ziua lucrătoare precedentă celei în care se face transferul, iar din suma care urmează a fi plătită din contul DIP pentru plată unică se scad deducerile legale și comisioanele bancare pentru efectuarea viramentelor sau taxele poștale, după caz.

(7) Anularea unităților de fond aferente plății contravalorii activului personal al participantului se efectuează în aceeași zi cu plata sumei prevăzute la alin. (2), din contul operațional în contul DIP pentru plată unică al fondului de pensii ocupaționale, plata din contul DIP către participant realizându-se cel mai târziu în ziua lucrătoare următoare.

(8) Administratorul are obligația să plătească participantului valoarea cea mai mare dintre valoarea activului personal calculat în conformitate cu prevederile alin. (6) și valoarea rezultată din aplicarea garanțiilor prevăzute în prospect.

(9) Suma convenită participantului ca plată eșalonată și care urmează a fi transferată din contul de operațiuni în contul DIP pentru plăți eșalonate se calculează având la bază ultima valoare unitară a activului net, calculată și raportată de administrator și depozitar pentru ziua lucrătoare precedentă celei în care se face transferul, iar din sumele care urmează a fi plătite din contul DIP pentru plăți eșalonate se scad deducerile legale și comisioanele bancare pentru efectuarea viramentelor sau taxelor poștale, după caz.

(10) Anularea unităților de fond aferente transferului contravalorii activului personal al participantului se efectuează în aceeași zi cu transferul sumei prevăzute la alin. (9), din contul operațional în contul DIP pentru plăți eșalonate al fondului de pensii ocupaționale, plata din contul DIP pentru plăți eșalonate către participant realizându-se conform graficului stabilit de către administratorul fondului.

(11) Administratorul are obligația să transfere suma convenită participantului aflat în plată eșalonată în contul DIP pentru plăți eșalonate la valoarea cea mai mare dintre valoarea activului personal calculat în conformitate cu prevederile alin. (9) și valoarea rezultată din aplicarea garanțiilor prevăzute în prospect.

SECȚIUNEA a 3-a

Utilizarea activului personal al participantului decedat

Art. 11. - (1) Administratorul este informat de către angajator cu privire la decesul unui participant.

(2) Administratorul va proceda, în cel mai scurt timp posibil, la informarea potențialilor moștenitori cu privire la drepturile care le revin acestora asupra activului participantului, precum și la condițiile de exercitare a acestor drepturi, conform legislației aplicabile.

Art. 12. - (1) Pe numele fiecărui moștenitor al participantului decedat înainte de deschiderea dreptului la pensie se va deschide câte un cont la ultimul fond de pensii la care a contribuit participantul.

(2) Administratorul transferă unitățile de fond convenite în contul fiecărui moștenitor.

(3) Moștenitorul are dreptul la plata unică a contravalorii cotei-părți convenite din activul personal al participantului decedat sau plăți eșalonate în rate pe o durată de maximum 5 ani, la cerere.

Art. 13. - Pentru a primi contravaloarea activului personal conform art. 12 alin. (3), fiecare moștenitor transmite administratorului fondului de pensii ocupaționale următoarele documente:

- a) cererea scrisă prin care solicită plata drepturilor convenite, în original;
- b) actul de identitate, valabil la data depunerii cererii, în copie;
- c) certificatul de deces, în copie legalizată;
- d) certificatul de moștenitor/legatar, certificatul de moștenitor suplimentar, actul de partaj voluntar, după caz, sau hotărârea judecătorească definitivă, după caz, din care să rezulte calitatea de moștenitor/legatar și cota-parte convenită din activul personal al participantului decedat, în copie legalizată;

e) extrasul de cont sau document similar care certifică codul IBAN și titularul, în cazul în care optează pentru plata prin virament în cont bancar.

Art. 14. - (1) Suma convenită fiecărui moștenitor ca plată unică, reprezentând cota-parte convenită din activul personal al participantului, se realizează prin virament bancar sau prin mandat poștal.

(2) Cererea scrisă prin care se solicită plata drepturilor convenite conține varianta de plată a activului personal dintre variantele prevăzute la art. 12 alin. (3), în conformitate cu prevederile alin. (1), cu specificarea tuturor informațiilor necesare efectuării plății.

(3) Plata sumei unice se realizează în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data depunerii documentelor prevăzute la art. 13.

(4) În situația în care documentele depuse sunt incomplete, ilizibile sau se constată depunerea acestora într-o formă necorespunzătoare, precum și în cazul lipsei unor documente, administratorul solicită completarea sau înlocuirea acestora, după caz.

(5) Orice solicitare de informații suplimentare sau de modificare a documentelor prezentate inițial întrerupe termenul prevăzut la alin. (3), un nou termen începând să curgă de la data depunerii respectivelor informații sau modificări.

(6) Suma convenită moștenitorului ca plată unică și care urmează a fi transferată din contul de operațiuni în contul DIP pentru plată unică se calculează având la bază ultima valoare unitară a activului net, calculată și raportată de administrator și depozitar pentru ziua lucrătoare precedentă celei în care se face transferul, iar din suma care urmează a fi plătită din contul DIP pentru plată unică se scad deducerile legale și comisioanele bancare pentru efectuarea viramentelor sau taxele poștale, după caz.

(7) Anularea unităților de fond aferente plății contravalorii activului personal al participantului se efectuează în aceeași zi cu plata sumei prevăzute la alin. (3), din contul operațional în contul DIP pentru plată unică al fondului de pensii ocupaționale, plata din contul DIP către participant realizându-se cel mai târziu în ziua lucrătoare următoare.

(8) Suma convenită moștenitorului ca plată eșalonată și care urmează a fi transferată din contul de operațiuni în contul DIP pentru plăți eșalonate se calculează având la bază ultima valoare unitară a activului net, calculată și raportată de administrator și depozitar pentru ziua lucrătoare precedentă celei în care se face transferul, iar din sumele care urmează

a fi plătite din contul DIP pentru plăți eșalonate se scad deducerile legale și comisioanele bancare pentru efectuarea viramentelor sau taxelor poștale, după caz.

(9) Anularea unităților de fond aferente transferului contravalorii activului personal al participantului decedat se efectuează în aceeași zi cu transferul sumei prevăzute la alin. (8) din contul operațional în contul DIP pentru plăți eșalonate al fondului de pensii ocupaționale, plata din contul DIP pentru plăți eșalonate către beneficiar realizându-se conform graficului stabilit de către administratorul fondului, comunicat moștenitorilor.

(10) Administratorul are obligația să transfere suma convenită moștenitorului aflat în plată eșalonată, în contul DIP pentru plăți eșalonate, la valoarea cea mai mare dintre valoarea activului personal calculat în conformitate cu prevederile alin. (8) și valoarea rezultată din aplicarea garanțiilor prevăzute în prospect.

Art. 15. - Administratorul plătește fiecărui moștenitor cota- parte convenită din valoarea cea mai mare dintre activul personal al participantului decedat calculat în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (8) și valoarea rezultată din aplicarea garanțiilor prevăzute în prospect.

Art. 16. - Prescripția dreptului de a solicita plata contravalorii activului personal al participantului decedat începe să curgă de la data decesului sau de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești declarative a decesului.

Art. 17. - Drepturile convenite în calitate de moștenitor și nerevendicate în termen de prescripție de 10 ani devin resurse financiare ale fondului, distribuindu-se în mod proporțional tuturor participanților fondului în prima zi lucrătoare ulterioară datei împlinirii termenului de prescripție sau în ziua imediat următoare zilei în care administratorul a constatat împlinirea termenului de prescripție.

Art. 18. - Calitatea de participant încetează la data efectuării plății unice reprezentând contravaloarea activului personal net sau la data ultimei plăți eșalonate.

SECȚIUNEA a 4-a

Plata activului personal

Art. 19. - (1) Participanții/moștenitorii aflați în plată eșalonată au dreptul, pe tot parcursul derulării plăților, să solicite modificarea tipului de plată a activului personal, respectiv din plată eșalonată în plată unică, modificarea valorii ratei și a modalității de plată.

(2) Administratorul are obligația de a transmite un nou grafic pentru plata eșalonată, în termen de 10 zile lucrătoare de la primirea solicitării.

(3) Pentru solicitările prevăzute la alin. (1), participanții/moștenitorii au obligația să prezinte următoarele documente:

- a) cererea scrisă, în original;
- b) actul de identitate valabil la data depunerii cererii, în copie;
- c) extrasul de cont sau document similar care certifică codul IBAN și titularul, în cazul în care solicită plata prin virament în cont bancar.

(4) Modificările prevăzute la alin. (1) se realizează cel târziu începând cu luna următoare depunerii cererilor scrise.

Art. 20. - Plățile eșalonate prevăzute la art. 7 alin. (11), art. 10 alin. (11) și art. 14 alin. (10) se realizează în data de 10 a fiecărei luni.

SECȚIUNEA a 5-a

Alte documente necesare pentru plata activului personal

Art. 21. - (1) Documentele prevăzute la art. 5 alin. (1), art. 9 alin. (1) și art. 13, însoțite de o procură specială și autentică, pot fi depuse și prin intermediul unui mandatar sau prin intermediul unui curator/tutore în baza documentului emis de instanța de tutelă în forma definitivă, după caz, completate cu actul de identitate al mandatarului/curatorului/tutorelui, valabil la data depunerii cererii, în copie.

(2) În cazul moștenitorilor minori, cererea prevăzută la art. 13 este semnată și depusă, după caz, de către:

- a) ocrotitorul legal;
- b) curatorul desemnat special în acest sens.

(3) Moștenitorii minori cu capacitatea de exercițiu restrânsă semnează cererea împreună cu ocrotitorul legal sau curatorul, după caz.

(4) În cazurile prevăzute la alin. (2) și (3), plata activului personal al participantului decedat se efectuează într-un cont bancar deschis pe numele minorului sau prin mandat poștal, la adresa de domiciliu a minorului.

(5) Plata contravalorii activului personal se face exclusiv către participantul fondului de pensii ocupaționale/moștenitorul participantului decedat, mandatarul acestuia fiind

reprezentantul participantului/moștenitorului numai pentru depunerea cererii și a documentelor însoțitoare.

CAPITOLUL III

Alte obligații ale administratorilor

Art. 22. - (1) În termen de 5 zile lucrătoare de la data efectuării plății unice, respectiv de la data ultimei plăți eșalonate, administratorul fondului de pensii ocupaționale transmite, prin orice alt mijloc care poate fi probat ulterior, o informare către participant cu privire la contravaloarea activului personal plătit.

(2) În termen de 5 zile lucrătoare de la data efectuării plății unice, respectiv de la data ultimei plăți eșalonate, administratorul fondului de pensii transmite moștenitorului/moștenitorilor/tutorelui/curatorului, prin orice alt mijloc care poate fi probat ulterior, o informare cuprinzând cel puțin următoarele:

- a) contravaloarea activului personal al participantului decedat;
- b) suma convenită moștenitorului căruia i se adresează informarea.

(3) La solicitarea participantului/moștenitorului, administratorul transmite în mod gratuit istoricul operațiunilor efectuate pentru participant până la data plății unice a activului personal al acestuia, respectiv până la data ultimei plăți eșalonate.

Art. 23. - (1) Activul personal al participantului pensionat pentru limită de vârstă/invaliditate continuă să fie administrat până la data efectuării plății tuturor drepturilor convenite acestuia.

(2) Activul personal al participantului decedat continuă să fie administrat în perioada cuprinsă între plata ultimei contribuții la fond a participantului înainte de deces și:

a) data efectuării transferului drepturilor convenite către moștenitori, cu respectarea art. 14;

b) data împlinirii termenului de prescripție a drepturilor convenite moștenitorului/moștenitorilor de a cere plata contravalorii activului personal al participantului decedat și nerevendicate, caz în care activul participantului decedat se face venit la fond, conform prevederilor art. 67 alin. (2) lit. b) din Lege.

Art. 24. - Administratorii publică pe pagina proprie de internet modelul cererii de solicitare a plății activului personal al participantului în cazurile prevăzute la cap. II, însoțite de o informare cu privire la plata activului și regimul fiscal aplicabil.

Art. 25. - (1) Graficul pentru plata eșalonată prevăzut la art. 7 alin. (3) și (10), art. 10 alin. (3) și (10) și la art. 14 alin. (9) trebuie să conțină cel puțin următoarele informații, fără a se limita la acestea:

- a) data și quantumul fiecărei plăți eșalonate;
- b) soldul rămas după fiecare plată;
- c) valoarea ratei reziduale.

(2) Graficul prevăzut la alin. (1) se transmite participanților/moștenitorilor în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii documentației complete.

Art. 26. - Administratorul are obligația să păstreze și să arhiveze istoricul operațiunilor participantului de la prima contribuție până la plata integrală a contravalorii activului personal, împreună cu documentele aferente acestora, în conformitate cu prevederile legale.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 27. - Nerespectarea dispozițiilor prezentei norme se sancționează în conformitate cu prevederile cap. XIV din Lege.

Art. 28. - Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

p. Președintele Autorității de Supraveghere Financiară

Prim-vicepreședinte

Elena Doina DASCĂLU

București, 3 aprilie 2020.

Nr. 24.